

uddannelser i 1994 blev det ultimative ansvar for dimensioneringen af både sygeplejerskeuddannelsen og radiografuddannelsen gjort statsligt.

I bemærkningerne til forslaget anfører SF, at mangelen på færdiguddannede sygeplejersker og radiografer er en begrænsende faktor for omstilling og modernisering af sundhedsvæsenet, og at dette er en urimelig situation. SF anfører endvidere, at det er grotesk – tror jeg, de siger – at vi hvert år afviser et betydeligt antal ansøgere til uddannelserne, ikke mindst i lyset af de kommende små årgange.

Jeg kan oplyse hertil, at kapaciteten på sygeplejerskeuddannelsen faktisk allerede er forøget væsentligt gennem de senere år, og dette er sket som følge af en regeringsaftale i 1994. Fra 1993 og til 1997 er kapaciteten således øget fra 2.400 til næsten 2.900, og antallet af afviste har i samme periode været kraftigt faldende. Desværre har der både i 1995 og 1996 været et fald i søgningen og i antallet af optagne elever, og der har været et betydeligt antal ledige pladser ved en række sygeplejerskeskoler.

Så kan man spørge: Hvad er årsagen til det? Efter min opfattelse er årsagen til mangelen på færdiguddannede sygeplejersker ikke et kapacitetsproblem på uddannelserne, men snarere det, jeg kunne kalde det velkendte problem, som også gør sig gældende på andre uddannelser, nemlig at den geografiske mobilitet er for lille, endda meget for lille, både for færdiguddannede og for studerende. Hertil kommer, at forældreorlovsordninger og begrænsede muligheder for udbetaling af overarbejdspenge i en periode har givet et ekstra behov for færdiguddannede sygeplejersker; det ved vi alle sammen.

Nu har vi imidlertid for ganske få dage siden kunnet læse – det glæder mig, og jeg går ud fra, det også glæder forslagsstillerne – at mangelen på sygeplejersker er ved at være et overstået kapitel. En rundspørge foretaget af Berlingske Tidende viste, at der i otte amter, hvor der tidligere har været sygeplejerskemangel, nu er ved at være balance i tingene. Selv om det nok er for tidligt at konstatere – det gør jeg heller ikke – at mangelen på sygeplejersker er overstået, er der under alle omstændigheder tale om en udvikling, som helt klart går i den rigtige retning. Problemet er således ikke manglende kapacitet, men snarere mangel på ansøgere, og derfor har jeg svært ved at se, at det problem løses ved at overføre uddannelsen fra amterne til staten.

SF's andet hovedformål med at ændre ressortområdet er at kunne gennemføre en bedre samordning af sygeplejerske- og radiografuddannelserne med de øvrige videregående sundhedsuddannelser. De mellemlange sundhedsuddannelser har og har haft et legitimt ønske om at tilnærme sig eller indgå i det universitære system. Sådan er det allerede nu mange steder i udlandet, og sådan tror jeg også, det vil blive herhjemme. Alle meldinger er gået ud på et stort ønske og behov for kandidatuddannelser, som i særlig grad retter sig mod de mellemlange sundhedsuddannelser, og der har været almindelig enighed om, at disse kandidatuddannelser skal være tværfaglige.

Uden for Danmarks grænser sker der en betydelig fagudvikling på videnskabelig basis, som der er behov for at vi følger og vurderer, og det er vigtigt, at man fra dansk side kan indgå i og også påvirke denne udvikling. For at et sådant arbejde kan foregå kvalificeret og ligeværdigt, er det vigtigt, at der etableres en forskningsbaseret overbygning på disse hovedsagelig professionsrettede uddannelser, og jeg har med glæde konstateret, at denne proces faktisk er i god fremdrift.

Universiteterne ønsker nu at tilbyde tværfaglige kandidatuddannelser for personer med en mellemlang, videregående sundhedsuddannelse, og der er opnået enighed mellem universiteterne og de mellemlange sundhedsuddannelser om, at det vil være nødvendigt med en suppleringsuddannelse af 1 års varighed for de mellemlange sundhedsuddannelser, før en kandidatuddannelse kan påbegyndes. Sundhedsuddannelsesrådet har spillet en meget væsentlig rolle i denne proces og er stærkt medvirkende til, at projekter om etablering af suppleringsuddannelser og tværfaglige kandidatuddannelser nu er under udarbejdelse ved de sundhedsvidenskabelige fakulteter, og ikke mindst at dette sker i et samarbejde med de mellemlange sundhedsuddannelser.

Projekterne er støttet med bevillinger, som Undervisningsministeriet har givet i forbindelse med fordelingen af kvalitetsfremmemidlerne. Faktisk har vi allerede nu modtaget de første ansøgninger om godkendelse af suppleringsuddannelsen, og vi håber, at denne uddannelse kan starte til september i år. Den første tværfaglige kandidatuddannelse vil herefter kunne starte til september 1998.

Det er min opfattelse, at vi gennem dette arbejde er ved at komme et meget langt skridt